

**'Oku' ke hoha'a nai
tupunga 'i ha peti
pa'anga 'a ha taha?
*'Oua te ke tukunoa'i.***

choice
NOT CHANCE

Let's choose to end harmful gambling

Ngaahi fakamelomelo´

Ko ha taha pē 'i he ngaahi fakamelomelo´ ni 'e ala tala mei ai 'oku 'i ai 'a e palopalema:

- ▶ Ko e fiema'u ke peti pa'anga ke toe ma'u mai ai 'a e pa'anga na'e mole kimu'a´
- ▶ Ko e hulu ange 'a e taimi pe pa'anga 'oku fakamoleki 'i he peti pa'anga´, 'i he me'a na'e fai ki ai 'a e palani´
- ▶ Ko e kumi tonuhia pe loi ke fakapuliki 'aki 'a e lahi 'o e peti pa'anga´
- ▶ Ongoi tautea pe hoha'a fekau'aki mo e peti pa'anga
- ▶ 'Ikai toe mahu'inga'ia 'i ha me'a 'o kau ki ai 'a e ngaahi maheni´, fāmilí´ pe ngaahi ngāue kehe´

"Ko e toko taha 'i he kau tā misini (pokie) 'e toko tolu kotoa pē 'oku nau tu'u laveangofua ke nau palopalema'ia 'i he peti pa'anga´."

Tokoni'i koe

Talanoa ki ha taha

Ko hono mo'oni, mahalo kuo 'osi 'ilo 'e ho fāmili' mo ho ngaahi kaungāme'a' ia 'o 'ou 'oku 'i ai 'a e palopalema, pea 'oku nau 'osi mahalo'i ko e tupu 'eni meí he peti pa'anga. Talanoa mo kinautolu. 'I ho'omou kāfataha, te mou ala fakakaukau'i ai ha ngaahi founa ke solova 'aki 'a e palopalema' pe ko ha founa ke ma'u ai ha tokoni.

Kapau 'oku' ke ongo'i faingata'a'ia ke vahevahe mo ho fāmili' pe kaungāme'a, tā ki he telefoni ta'etotongi 'a e **Gambling Helpline (Laine Telefoni Tokoni ki he Peti Pa'anga Palopalema')** 'i he **0800 654 655** pe ko e ngaahi va'a tokoni ta'etotongi 'i ho feitu'u.

Ngaahi Fakakaukau Tokoni

Manatu'i ma'u pē 'oku 'ikai ko koe tokotaha pē 'oku mo'ua he palopalema' ni pea ko e vave ange ho'o fai ha ngāue ki ai', ko e faingofua ange ia hono solova':

- ▶ Tala totonu kiate koe mo e ni'ihi kehe' 'a e anga hono uesia koe 'e he peti pa'anga'
- ▶ Fakamama'o meí he ngaahi feitu'u te ke lava 'o va'inga pa'anga ai' pe te ke mātu'aki ta'ofi 'aupito pē ha'o 'alu atu ki he ngaahi feitu'u ko ia'
- ▶ Kapau 'oku kei hoko atu pē ho'o peti pa'anga', fakangatangata hono lahi' pea tuku ho'o ngaahi kaati pangikee' 'i 'api
- ▶ Fetu'utaki ki ha taha 'o e ngaahi va'a tokoni ta'etotongi'
- ▶ Vakai ki ha ngaahi fale'i lahi ange meí he uepisaiti **choicenotchance.org.nz**.

"Ne u iku pē 'o kole tokoni pea na'e 'ikai ke fakamaau'i au 'e ha taha. 'Oku ou fakalotolahi'i atu kimoutolu 'oku toe' ke mou kumi tokoni kei taimi."

Tokoni'i ha taha kehe

Kapau 'oku' ke mahamahalo 'oku uesia ha taha pe ni'ihi kehe 'i he peti pa'anga 'a ha taha, 'e ngali 'oku mo'oni pē 'eni ia. Pea na'a 'oku mā mo ongo'i mafatukituki 'o 'ikai ke ne 'ilo'i pe 'e solova fēfē. Pea ko e ni'ihi ia 'oku nau pehē pē ko e ki'i ma'u'anga fiefia kae 'ikai ke nau fakatokanga'i kuo kamata hoko 'enau peti pa'anga' ko e palopalema.

Ko e vave ange ho'omou ngāue fakataha ki he me'a' ni, ko 'ene sai' ange ia. Ko e telefoni ta'etotongi 'a e **Gambling Helpline ko e (0800 654 655) pe ko e ngaahi sēvesi tokoni 'oku ma'u 'i homou feitu'u**, 'oku 'oatu mei ai ha tokoni malu mo fakapulipuli ma'a' e kau peti pa'anga' pea mo e poupou ma'a' e ni'ihi 'oku hoha'a'.

Ngaahi founga te ke ala tokoni ai ki ha taha kehe

- ▶ Talaange kiate ia 'a e ngaahi me'a 'oku' ke fakatokanga'i he'ene tō'onga' pea mo ho'o ongo'i ki ai'
- ▶ Fanongo kiate ia. 'Ai ke ne 'ilo mo ongo'i 'oku' ke tokanga mo'oni ange pea te ke 'i ai ma'u pē ke tokoni
- ▶ 'Oua te ke tali ha'a' ne kole pa'anga ka ke fakahā ange te ke ala tokoni ki hono leva'i 'ene pa'anga'
- ▶ Fakamoleki hao taimi mo ia pea' ke fokotu'u ange ha ngaahi me'a kehe te ne ala fai
- ▶ Fokotu'u ange ke mo fetu'utaki ki he Gambling Helpline pe ko e ngaahi va'a tokoni ta'etotongi'.

"Fai 'a e me'a 'oku tau anga ki ai' ko e fetokoni'aki."

*"Ta e lango
kei mama'o"*

Gambling Helpline
0800 654 655

Pasifika Gambling Helpline
0800 654 657

*Ke ma'u mei ai ha tokoni pea
mo e lisi 'o e ngaahi va'a
tokoni 'i ho feitu'u'*

choicenotchance.org.nz

choice
NOT CHANCE

Let's choose to end harmful gambling